

עין משפט
נר מצוה

א [נמי] פ"ח מהל' גירושין הל"א טו"ע אה"ע סי' קנח סעי' ב:]

בו ב מיי פ"ח מהל' גירושין הלכ"ב סמג עש"נ טו"ע אה"ע סימן קנח סעיף ג:
בח ג מיי פ"ו מהל' אשות הלכה ב סמג עשין מח טו"ע אה"ע סי' לח סעיף ד:
בב ד מיי שם הלכה ד טו"ע שם סעי' יח:

ל ה מ' שם הלכה ב טו"ע שם סעיף יט:
לא ו מיי שם הלכה ג טו"ע שם סעיף כ:

לב ז מיי שם הלכה ד טו"ע שם סעיף כא:

לג ח מיי שם הלכה ב טו"ע שם סעי' יט:

לד ט מיי שם הלכה ד טו"ע שם סעיף כא:

מוסף תוספות

א. דלר' יהודה מספקא ליה באומר ע"מ אי כמעבשיו דמי.
תוס' גיטין עז: ד"ה אדמיסלנן.
ב. ומאי עמא גבי גט בעינן שיהא בעין וזכי קדושין לא בעינן שיהא בעין קדושין מדי דאיהא לאשה הנאה בגויהו ניהו ומכי יחבינהו גייליה כבר נהנית מהם שהיא רשאית לעשות בהן רצונה אבל גט דלאו מירי דבר הנאה הוא אם הגט הפוטרה אינו בעין בעת שהיא מתגרשת אינו כלום.
תוס' יריד. ג. תמוז' הרא"ש כתוב. דמיצי ליבמה.

תום' ר"י הזקן

נתקדע הגט. כשתנחה המתאים וזו לרב הונא הוי גט משעה ראשונה ומגורשת, לרב יהודה לא הוי גט עד השתא ואינה מגורשת דליכא גט. לא תנשא. ודילמא לא תקיים תנאה ונמצא גט בטל ונכה ממזרין. תנאה הוי. דאי אמר לה על מנת שתתנני לו ולירוש' אפילו רבנן מרזי דנותנת לאחר מיתה דמגורשת היא משעה ראשונה. כאומר מעבשיו. ומשעת נתינה חילו הקדושין או הגירושין^[פ]. הכל מודים. כלומר אפילו רבנן פשיטא להו דכמעבשיו דמי. לא נחלקו. עליה דרבי דליהוי ספק מאי הוי ולרבנן מספקא להו אי תנאה או חזרה הוי וכמעבשיו^[פ]. והא תניא. דביוחאת. כחו דרבי. דקאמר אף מהיום ולאחר מיתה הוי גט. אינה מקודשת. דעל מנת תנאה הוי וכמעבשיו שמה שיש צריך לכפול תנאו. ויש לו. משמע שיש לו היא מקודשת ודאי. ואם בא אחר וקדשה אינה מקודשת לשי. אבל כי ליכא עדים שיש לו היא מקודשת מספק שמה שיש לו. ואע"ג דאיהו אמר שאין לו. וכי"כ הרי"ם פ"ו [ה"ג], ואם בא אחר וקדשה תצא מזה ומזה. על השלשין. שהיה שולחני והראה לה מעות שאינם שלו שלא נתכוונה אלא להראותה מעות שלו. ומספקא. למחצית שבר הוי לפניו על שלחנו להחליף ולהשתמר. בתנאי. בית כור. מקום הראוי לזרוע לו סתין. ובית סאתים הוא ע' אמה וירישים על ע' אמה וירישים או (ע') [ק'] אמה על (ע') [ג'] אמה כחצר המשכן הכל עולה לחשבון אחד.^[פ] **ג**מ].
חיישינן. ואע"ג דאמר אין לו, וכן פיר' הרי"ם^[פ] למתני' הכי יש לו הור קדושי ודאי וכי אין ידוע הור קדושי ספק. (על במקום פלוני. איכא מי"ד דאבית כור עפר לחודיה קא מהדר, אבל מאתים וזו לא אכפת לן שהרי יכול להביאן לכל מקום שירצה, וכן נראה מפ"י ר"ש שפירש אנא טרחנא ומיייתנא התבואה. והרי"ם ז"ל [אישות פ"ו ה"ג, עיי"ש] פירש דאמעות גמי קאי דתנאה הוא ולא נתקיים התנאי ואינה מקודשת. וכן הוא בחוטפתא [קידושין פ"ג ה"ה]. [ומה] שכתב הרי"ם שאעפ"י שאמר לו ב במקום פלוני חיישינן שמה יש לו ולא כן נראה מהתוספתא, וצ"ע. תוספתא מקודשת מספק^{***} בבקעה. שיש שם כמה כורין ואין אחד מהן משלו. בדיסתורא. אריסות.

איכא בינייהו שנתקדע הגט או שנאבד. ולא רצה לשנוי איכא בינייהו דפשטא ידה וקבלה קידושין מאחר כלעיל דל"כ

היה צריך לומר דלרב הונא זריכה גט משני ולרב יהודה אינה זריכה גט משני והא לימא דהא אפילו לרב יהודה גמי זריכה גט מספק^א

^ע [כדפר"י] פרק מי שאלחו [גיטין עה. ע]

לכשתמן דמגורשת ואינה מגורשת עד שתמן ולעיל גמי גבי קידושין לא מצי לשנוי איכא בינייהו שנאכדו קידושין שנתן לה בשעת קידושין דמשני הכא גבי גיטין שנאכד הגט והכי נפרש לעיל לרב הונא הוו קידושין ולרב יהודה לא הוו קידושין דהא לכ"ע אפילו נתכללו המעות הוו קידושין כיוון דנתורת קידושין היצינהו כדאמרינן בפרקין [ולעיל דף נט]. האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר יום: **מקודשת אפילו נתכללו המעות**^ב **אבל דב"ע תנאה הוי**. פירוש ואפילו ת"ק מודה שס' פירש ע"מ שתתני לי או ליורשי שאפי' מת נותנת ליורשים ופטורה מן החליצה דהוה ליה גיטא למפרע משקבלתו ומיוצמת דרב יהודה דלמר לעיל לכשתמן דלדידיה לא הוי גט דהא לכי יסבה ליה הוי גיטא והשתא מיהא לא הוי גיטא דאין גט לאחר מיתה ואם תאמר מאי מקשה לרב יהודה דלמא דכ"ע סביר לי ואפילו ליורשי ובהא פליגי^ג בין ת"ק לרשב"ג דת"ק סבר כרב יהודה דלמר לכשתמן ולא הוי גט ורשב"ג סבר כרב הונא ושס"ג קאמר דנותנת ליורשים עממנן חל עליה למפרע וי"ל דמשמע ליה לגמלא דהלשון דקאמר לא נתנה זקוקה ליכס ר"ל דמתייצמת אס תכלה^ד ולרב יהודה מגורשת מיהא מספק למפרע דפרישתי לעיל לכשתמן מגורשת ואינה מגורשת עד שתמן וא"כ הוי ספיקא של אשת אחיו שלא נמקום מלוה שפרי אס תמנה לאחר מן הקרוינים^ה מגורשת מספק למפרע ואס כן כיוון דספיקא הוא חוללת ולא דמתייצמת ומהכא הוי ראייה למאי דפרישתי לעיל דלרב יהודה דלמר לכשתמן הוי גט ואינו גט עד שתמן דאס לא כן לישי הכא^ו גמי דקאי כת"ק:

^ה גמי דקאי כת"ק:

^ה פ"ג

קמ"ל: על מנת שיש לי מאתים וזו וכו': וניחוש שמה יש לו ועוד תניא ^ט **חיישינן שמה יש לו** ילא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק: **ע"מ שאראך מאתים וזו וכו'**: תנא ^י **לא נתכונה אלא לראות משלו: ואם הראה לה על השלחן אינה מקודשת: פשיטא** ילא צריכא דאע"ג דנקט דמי בעיקא: **מתני'** ^י **על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקודשת ויש לו יעל מנת שיש לי במקום פלוני אם יש לו באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת יעל מנת שאראך בית כור עפר הרי זו מקודשת ויראנה ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: גמ'** וניחוש שמה יש לו ועוד תניא ^י **חיישינן שמה יש לו חל"ק הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק למה לי למיתנא גבי ארעא ולמה לי למיתנא גבי וזוי צריכא דאי אשמעינן גבי וזוי משום דעבידי אינשי דמצנעי אבל ארעא אימא אי דאית ליה על מנת שיש לי במקום פלוני אם יש לו וכו': פשיטא מהו דתימא אמר לה מאי נפקא לך מינה אנא טרחנא ומיייתנא קמשמע לן: על מנת שאראך בית כור עפר: תאנא ^י **לא נתכוונה זו אלא לראות משלו: ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: פשיטא** ^י **לא צריכא דנקיט בדיסתורא גבי הקדש תנן****

האומר פרק שלישי קידושין

מאי צינייהו. על כרחיך לרב הונא גמי אסורה לינשא עד שתמן שמה לא יתקיים התנאי וגט בטל וצינה ממזרים: **דלקרובה אחי**. ומיהר לקרבה אליו וגמר קידושין בפרוטה שנתן לה: **אימא מודה ליה לרב יהודה**. דלא גמר למיהוי גיטא עד שתמן אולי יתפייסו צינתיים שאין

אדם ממחר לרחק את אשתו: בבה קאמר רב הונא. דמגורשת מיר לא חשש הצנע לעכב גירושיה עד שיקבל המעות משום דלא כסוף למתבע לה: **אימא מודה ליה לרב יהודה**. שהרי לא נתרלית צקידושה עד שיתן: **שנפקרע**. קודם שנתינה: **נתינה**. קודם שמת: **אצל לכ"ע תנאה הוי**. ואפילו ת"ק מודה שאס פירש על מנת שתמן לי או ליורשי שאפילו מת ו נותנה ליורשו ופטורה מן החליצה דהוה ליה גט למפרע משקבלתו: **לחומר מעבשיו**. ע"מ כן וכן דמי: **כי סלקי להסם**. כשעליתי לאחר ישראל: **לא נחלקו**. כלומר לא מספקא להו לרבנן אי תנאה אי חזרה אלא צמחיס ולאחר מיתה: **והסניא**. צניחותא: **פשיטא**. דאס לא נתן לה צמוך ל' אינה מקודשת: **לאו תנאה הוא**. ולא קפדה אשלישים יוס אלא לזרזיה צעלמא קאלמרה: **ויש לו**. משמע שיש עדים שיש לו הא לאו הכי אינה מקודשת ומותרת לאחר ואמאי^א ניחוש שמה יש לו: **קידושי ודאי הוו**. אס אנו יודעים שיש לו ונפקא מינה שאס צא אחר וקידשה אינה מקודשת וכי לא ידעינן חיישינן שמה יש לו ואינה מותרת לאחר ומיהו זריכה גט מן השני דשמה לא הוי דראשונים קידושין: **לא נפחוונה זו אלא לראות משלו**. לפיכך אס הראה על השלחן שלפניו והוא שולחני והמעות אינס שלו אינה מקודשת: **צעיפקא**. למחצית שבר הוי לפניו על שולחנו להחליף ולהשתמר: **בתנאי' גיט כור**. מקום הראוי לזרוע ל' סאין. ומשצינן לכל סאתים מאה על חמשים כחלר המשקל^א חמשים על חמשים צבית סאה צבית כור אלף ות"ק אורז על ג' רומז ואס אמה מרצעו^ב ס' תמאלנו מאתים ושצנעים^ב ושלשה וה' טפחים על מאתים ושצנעים ושלשה וה' טפחים ועוד דצר מועט: **ואס הראה צנקה**. הרי לך צקעה גדולה וזה כמה צמי כורין ואין אחד מהן שלו: **גמ'** **וזוי הוא דעבידי אינשי דמצנעי**. והתם הוא דמצינא אי יש לו הוו קידושי ודאי לא חוינא הוו קידושי ספק: **אצל ארעא**. אי לא ידעינן דיש לו אפילו קידושי ספק ליכא דמאן דאית ליה ארעא קלא אית ליה קמ"ל מדתננהו גבי הדדי למימרא דארעא כי וזוי מה התם יש לו ודאי אין לו ספק אף קרקע יש לו ודאי לו ספק: **מאי נפק' לך מינה**. אס רחוק הוא אלא טרחנא ומיייתנא התבואה צבית: **צדיסחורא**. אריסות:

קמ"ל: **על מנת שיש לי מאתים וזו וכו'**: וניחוש שמה יש לו ועוד תניא ^ט **חיישינן שמה יש לו** ילא קשיא הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק: **ע"מ שאראך מאתים וזו וכו'**: תנא ^י **לא נתכונה אלא לראות משלו: ואם הראה לה על השלחן אינה מקודשת: פשיטא** ילא צריכא דאע"ג דנקט דמי בעיקא: **מתני'** ^י **על מנת שיש לי בית כור עפר הרי זו מקודשת ויש לו יעל מנת שיש לי במקום פלוני אם יש לו באותו מקום מקודשת ואם לאו אינה מקודשת יעל מנת שאראך בית כור עפר הרי זו מקודשת ויראנה ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: גמ'** וניחוש שמה יש לו ועוד תניא ^י **חיישינן שמה יש לו חל"ק הא בקידושי ודאי הא בקידושי ספק למה לי למיתנא גבי ארעא ולמה לי למיתנא גבי וזוי צריכא דאי אשמעינן גבי וזוי משום דעבידי אינשי דמצנעי אבל ארעא אימא אי דאית ליה על מנת שיש לי במקום פלוני אם יש לו וכו': פשיטא מהו דתימא אמר לה מאי נפקא לך מינה אנא טרחנא ומיייתנא קמשמע לן: על מנת שאראך בית כור עפר: תאנא ^י **לא נתכוונה זו אלא לראות משלו: ואם הראה בבקעה אינה מקודשת: פשיטא** ^י **לא צריכא דנקיט בדיסתורא גבי הקדש תנן** **המקדיש****

מכלל דבעל מנת מודו^(שס). מהיום ולאחר מיתה גט ואינו גט. מספקא לן אי תנאה הוי, מהיום אס אמות, וכיון שמת נתקיים התנאי ומאלא שהוא גט משעת נתינתו, או חזרה הוי, שחור צו ממאי דלמר מהיום ואמר לאחר מיתה יאה ש לו ואינו כלום, דשגלמא גבי מתנה איכא למימר גופא מהיום ופירא לאחר מיתה, אכל הכא ליכא למימר הכי, ואי משום תנאה הוה ליה לממר מהיום אס ממי^(שס עבב). הלכך הוי ספק מוגרשת, ואס פשטי ידה וקבלה קידושין מאחר זריכה גט משהי^(שס"ב ב"ב קלז). כח דהיתירא עדיף. טוב לו להשמעט כח דכרי הממיר, שהוא סומך על שמועמו ואזוי ירא להמיר, אכל כח האוסרין אינה ראייה, שהכל יכולין להממיר ואפילו בצבר המומר^(ב"ב צב).

מסורת הש"ס

א) [לעיל מנ, א] ב) גיטין עה. תוספתא דגיטין פ"ה ה"ה א) ג"ז שם, ד) לעיל ח. [ע"ש] ע"ז ח. [ע"ש] גיטין עה. עה: עה, א) [בבב"מ: י סליקת להתם אשכחתינה לרב אסין, א) [ע"ש נט, א] [נכרסות ס. וס"ג, א] תוספתא דקדושין פ"ג ה"ה, א) גס זה שם ה"י, א) ג"ז שם, א) גס זה שם, א) [נדפוס"ר: תומ', וז"ל נותנת], א) [בבב"מ: שצריף: ופרך אפי' כי לא ידעינן אס יש לו ניחוש שמה יש לו ולא נתינה לינשא בלא גט לאחז], א) [שמות כ, ועיין עירובין כג ע"ב], א) ע"י כסוף הספר דף פב: א) [ע"ז: יש למחוק. רש"א ורש"י גרס והא דלמרין [ונדפס"ר כהל'], א) [וסה ד"ה אדמפלגי, א) [ע"ז: יש למחוק. רש"ש], א) [נדפוס"ר טפף: תהל', ד) [עמ"י נראה למחוק. סלקי, א) [ותמן ד"ס להסוף: למפרע], א) [עירובין כג ע"ב], א) [בפירוש המשניות], א) [ותמן ד"ל: שאלת לה ע"מ שיש לי במקום],

גליון הש"ס

בתנאי' ע"מ שיש לי בית כור עפר. גיין צ"ב דף מד ע"ב מודיע דלא ע"ג:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה צית כור וכי תמאלנו מאתים ושצנעים ורש"ל אמה ודאי אמה ושני טפחים על מאתים ושצנעים ורש"ל אמה ודאי אמה ושני טפחים ועוד דצר מועט ג"צ והדער מועט הוא פחות ממאי רומז אכזב וימר על גליש עיין פפרש"ס ר"פ צית כור וגס גלס יש טעות סופר והגהתיו כדאי צ"ס ע"ש:

מוסף רש"י

לרב יהודה לא הוי גט. לכשתמן ככר אול ליה גיטא [דלקרובה קאמי. הילכך מעבשיו קאלמר לה משעה שספק צה^(שס). ומסתמא דלרחקא קאמי. הילכך קאמי הוא מגרשה הילכך לכשתמן קאלמר וקאכר אדאכר ויכר מפייסנא לה^(שס). לא כסוף ליה למחבעת. מעותיו הלכך לא יתנא ליה למתל גיטא בתמן מעות ומעבשיו קאלמר לה^(שס). לאחר לא נפקא עד שתמן. דלילמא לא יסדה ומתלא גט בטל^(שס). בתנא. לפי מוסר, אינה זקוקה ליכס, לא נתנה זקוקה ליכס. ולא סגי לה ליומן ליורשים^(שס). ומר סבר. ר"ש, אפילו ליורשיי. לי משמע אפילו ליורשי כשאני משמע אלא מהיום והוא. ולא תלה הגט בשעת מתן מעות, דאי לכשתמן קאלמר נמי דלי ואפילו ליורשי משמע, מיהו הוה ליה גט לאחר מיתה דאי. כאומר מעבשיו דמי. דאיך מעבשיו יאה גט ע"מ שקיימי התנאי^(שס). לא נחלקו אלא מהיום ולאחר מיתה. דרבנן מספקא להו אי תנאה הוי אי חזרה הוי ולכי ודאי תנאה הוי^(שס). והתניא. צניחותא, דשמעיין מניה ממאלעירובי לאפילונו צה

^[1] *אולי צ"ל דלדחי ספק כי אם במהיום ולאחר מיתה דלרבנן מספקא וכו' אי חזרה הוי אבל בע"מ הוי כמעבשיו (ד"ה).

^[2] **אינו מוכן ואולי צ"ל ואפשר דהתוספתא ר"ל דאינה מקודשת ודאי אבל מקודשת מספק (ד"ה).